

VẤN ĐỀ GREENLAND VÀ SỰ CẠNH TRANH CỦA CÁC NƯỚC LỚN

Đinh Công Tuấn*

Ngày nhận bài: 12/02/2026 | Ngày gửi phản biện: 02/03/2026 | Ngày duyệt đăng: 16/03/2026

Tóm tắt: Trong thời gian vừa qua, nhiều tuyên bố của Tổng thống D. Trump về việc Mỹ mong muốn sở hữu đảo Greenland của Đan Mạch đã gây ra những phản ứng bất đồng với Mỹ. Nhiều nước ở châu Âu và trên thế giới đã có những phản ứng khác nhau, khiến cho cục diện châu Âu, NATO có nguy cơ rơi vào mâu thuẫn và bất ổn định. Trên cơ sở phân tích vị thế địa - chính trị của Greenland, quan điểm của Mỹ và phản ứng của các nước lớn về vấn đề Greenland, bài viết đưa ra một số nhận xét về cục diện thế giới hiện nay.

Từ khóa: D. Trump, Greenland, Liên minh châu Âu, NATO, Đan Mạch.

Abstract: Recently, President Trump's statements regarding the US desire to acquire Greenland from Denmark have sparked mixed reactions from the US. Many countries in Europe and around the world have reacted differently, potentially leading to conflict and instability in Europe and NATO. Based on an analysis of Greenland's geopolitical position, the US perspective, and the reactions of major powers on the Greenland issue, this article offers some observations on the current global situation.

Keywords: D. Trump, Greenland, European Union, NATO, Denmark.

1. Đặt vấn đề

Trong bối cảnh an ninh thế giới đang xấu đi, ngày càng xảy ra nhiều hành động đơn phương thiếu kiềm chế, những xung đột cũ có dấu hiệu leo thang và những điểm nóng mới đang xuất hiện, thì việc Tổng thống D. Trump tuyên bố Mỹ mong muốn “sở hữu” Greenland (Zachary B. Wolf, 2026), gọi đây là một phần lãnh thổ cần thiết cho an

* PGS.TS., Trưởng khoa, Trường Cao đẳng Ngoại ngữ và Công nghệ Hà Nội.
Email: hoangtuan5258@yahoo.com

ninh Bắc Mỹ, sẽ ảnh hưởng đến chiến lược quốc gia của Mỹ (có lợi cho nước Mỹ), cũng như ảnh hưởng xấu đến an ninh châu Âu. Mặc dù ông Trump đã nhấn mạnh sẽ không sử dụng vũ lực để chiếm đảo này và thúc giục đàm phán với các đồng minh trong EU và NATO, đặc biệt với Đan Mạch - quốc gia hiện đang sở hữu hòn đảo này, nhưng ông lại cảnh báo sẽ “ghi nhớ” những quốc gia nào phản đối đề xuất của ông và đề nghị khả năng áp thuế đối ứng thương mại từ 10%, 25%, thậm chí 100%. Đồng thời, ông còn đe dọa sẽ áp lệnh trừng phạt đối với bất kỳ quốc gia đồng minh NATO nào gửi quân đội đến hòn đảo này. Những tuyên bố và hành động của Tổng thống D. Trump làm bùng lên tâm lý chống đối ông ở khắp nơi. Các nước ở châu Âu và trên thế giới đã có những phản ứng khác nhau khiến cho cục diện châu Âu, NATO có nguy cơ rơi vào mâu thuẫn và bất ổn định.

2. Vị thế địa - chính trị của Greenland và quan điểm của Mỹ

Greenland là hòn đảo lớn nhất thế giới, chiều dài 2.650 km, chiều rộng nhất là 1.000km, tổng diện tích khoảng 2,166 triệu km². Mặc dù chỉ có khoảng 56.000 dân tập trung ở các cảng biển, đảo quốc tự trị hiện thuộc Đan Mạch này có diện tích bằng khoảng nửa tổng diện tích của tất cả 27 quốc gia trong Liên minh châu Âu (EU) với dân số đông gần gấp 10.000 lần. Còn so với chính “mẫu quốc” Đan Mạch, đảo quốc tự trị rộng hơn khoảng 50 lần. Nằm phía bắc Đại Tây Dương, sát vùng cực, là giao điểm giữa Mỹ, Nga và Tây Âu, Greenland có một vị thế địa - chính trị đặc biệt trên huyết mạch chiến lược của hàng hải quốc tế giữa Đại Tây Dương và Bắc Băng Dương. Vị thế chiến lược này ngày càng quan trọng khi tốc độ băng tan đang diễn ra nhanh và các cường quốc đua nhau tìm kiếm lợi ích khổng lồ chưa khai phá ở Bắc cực. Họ không thể không nhắm đến Greenland như một tiền đồn quan trọng bậc nhất cho việc triển khai sức mạnh quân sự lẫn kinh tế (Thùy Chi, 2025).

Điểm hấp dẫn lớn nhất của Greenland nằm ở trữ lượng khoáng sản được xếp vào nhóm “Critical Minerals” - những nguyên liệu thiết yếu cho công nghiệp hiện đại, năng lượng xanh và quốc phòng. Nhiều khảo sát địa chất quốc tế cho rằng, Greenland sở hữu trữ lượng đất hiếm đáng kể, với các ước tính dao động từ vài chục triệu tấn, nếu tính cả những khu vực chưa được khai thác sâu. Đây là nhóm nguyên tố không thể thiếu trong sản xuất nam châm vĩnh cửu, động cơ xe điện, tua bin gió, chip điện tử, ra đa và tên lửa dẫn đường (Danica Kirka, 2026). Trong bối cảnh Trung Quốc hiện kiểm soát phần lớn chuỗi cung ứng đất hiếm toàn cầu, việc tìm kiếm nguồn thay thế trở thành ưu tiên chiến lược của Mỹ và đồng minh. Greenland vì thế được coi là một trong những lựa chọn hiếm hoi có tiềm năng lớn, nằm trong không gian ảnh hưởng của Mỹ và phương Tây.

Bên cạnh đất hiếm, Greenland còn có trữ lượng dầu mỏ, khí đốt, graphite chất lượng cao - vật liệu cốt lõi trong pin lithium-ion, uranium, kẽm, đồng, vàng, titan và nhiều kim loại quan trọng khác (Châu Anh, 2026). Một số dự án khai thác graphite và kẽm đã được cấp phép, dù quy mô còn hạn chế, do điều kiện khí hậu khắc nghiệt và yêu cầu bảo vệ môi trường nghiêm ngặt. Dù vậy, giới phân tích cho rằng giá trị kinh tế tiềm năng của các tài nguyên này có thể lên tới hàng nghìn tỷ USD trong dài hạn, khi công nghệ khai khoáng tiên bộ và băng tan dần do biến đổi khí hậu.

Như vậy, Greenland đã trở thành tâm điểm cạnh tranh địa chính trị mới giữa Mỹ và các nước lớn khác trên thế giới. Từ góc nhìn của Mỹ, Greenland là một tài sản chiến lược. Vị trí nằm giữa eo biển Greenland - Iceland - Anh (GIUK) khiến nó trở thành trung tâm giám sát các tàu ngầm Nga - và có thể sắp tới là Trung Quốc tiến vào Đại Tây Dương. Các thế hệ ra đa cảnh báo sớm và theo dõi tên lửa đặt tại Greenland cung cấp thông tin trực tiếp cho hệ thống phòng thủ nội địa của Mỹ. Hơn nữa, Greenland đang nổi lên như một nút quan trọng trong việc chỉ huy và kiểm soát vệ tinh, nhận thức về không gian và theo dõi vệ tinh. Vị trí địa lý của nó cho phép xây dựng các trạm mặt đất và cơ sở hạ tầng thông tin liên lạc an toàn, ngày càng trở nên quan trọng khi các đối thủ phát triển khả năng chống không gian và mạng. Chính vì tầm quan trọng về vị thế địa chính trị của Greenland, nên tháng 6/2025, Chính quyền của Tổng thống Mỹ D. Trump đã chuyển trách nhiệm giám sát an ninh Greenland từ Bộ Tư lệnh châu Âu (EUCOM) sang Bộ Tư lệnh Bắc Mỹ (NORTHCOM). Điều này phản ánh cái nhìn rộng hơn về hòn đảo như một phần của cuộc cạnh tranh quyền lực lớn đang nổi lên ở Bắc Cực. Trong cuộc cạnh tranh này, Nga đã xây dựng được một thế trận quân sự đáng gờm ở Bắc Cực, trong khi Trung Quốc đang định vị mình để gây ảnh hưởng lâu dài với tư cách là “một quốc gia cận Bắc Cực”. Cả Nga và Trung Quốc ngày càng hợp tác với nhau hơn trong việc phát triển tuyến đường biển phía Bắc, điều này sẽ cho phép một tuyến đường vận chuyển lưỡng dụng ngắn giữa châu Âu và châu Á (Công Thuận, 2026).

Tổng thống D. Trump không phải là nhà lãnh đạo Mỹ đầu tiên từng đề cập đến việc mua lại Greenland, trước đó đã có nhiều đời Tổng thống Mỹ tìm cách mua đất Bắc Cực từ các quốc gia khác. Năm 1867, Tổng thống thứ 17 của Mỹ là Andrei Johnson đã mua Alaska từ nước Nga với giá 7,2 triệu USD, đồng thời Tổng thống Andrei Johnson ngay trong năm 1867 đã nghĩ đến việc mua lại Greenland. Năm 1910, Tổng thống William Taft cũng đã có ý tưởng mua lại hòn đảo này. Đến năm 1946, Tổng thống Harry Truman đã đưa ra đề xuất sở hữu hòn đảo này với đề nghị: Mỹ sẽ trả số vàng thời tương ứng 100 triệu USD kèm trao đổi đất đai, đó là chuyển quyền sở hữu Point Barrom ở Alaska cho Đan Mạch. Nhưng Đan Mạch đã từ chối đề nghị của Mỹ (Hà Linh, 2026).

Với tham vọng mở rộng lãnh thổ Mỹ, Tổng thống D. Trump đã công khai bày tỏ ý định kiểm soát Greenland của Đan Mạch, kênh đào Panama và đề cập đến việc đưa Canada trở thành tiểu bang thứ 51 của Mỹ. Ngoài tuyên bố muốn mua lại, sử dụng biện pháp thuế quan, thậm chí sử dụng vũ lực, Tổng thống D. Trump còn cân nhắc một biện pháp tiếp cận khác thông qua đàm phán ngoại giao. Phương án được đề xuất là “thiết lập một Hiệp ước liên kết tự do” - tương tự như thỏa thuận mà Mỹ đang có với một số đảo ở Thái Bình Dương (Vũ Thanh, 2026).

3. Phản ứng chính sách của các nước lớn về vấn đề Greenland

Phản ứng của Đan Mạch, nước sở hữu Greenland

Sau khi Tổng thống D. Trump đưa ra tuyên bố Mỹ muốn sở hữu hòn đảo này, và sẽ sử dụng mọi biện pháp khác nhau như thuyết phục, đàm phán, đe dọa áp thuế thương mại song phương, thậm chí sử dụng vũ lực... đối với Đan Mạch và các quốc gia châu Âu, chính quyền đảo Greenland và Chính phủ Đan Mạch đã cương quyết đấu tranh, phê phán Mỹ. Trong nhiều tuần, căng thẳng leo thang khi ông D. Trump gia tăng sức ép lên chính quyền ở Đan Mạch và Greenland. Thậm chí, không khí căng thẳng bao trùm khắp châu Âu. Sau cuộc gặp giữa Tổng thống Mỹ D. Trump với Tổng thư ký NATO bên lề Diễn đàn Kinh tế Thế giới (WEF) diễn ra tại Davos (Thụy Sĩ) từ ngày 19-23/01/2026, các quan chức cấp cao của Mỹ và NATO, EU, Đan Mạch đã gặp nhau cùng bàn biện pháp giải tỏa những lo ngại của Mỹ về an ninh Bắc Cực, đồng thời bảo đảm không vượt qua các “lằn ranh đỏ” của Đan Mạch. Đến ngày 28/01/2026, các quan chức Mỹ, Đan Mạch và Greenland đã đưa ra một thỏa thuận khung liên quan đến Greenland. Mục tiêu của thỏa thuận là tìm cách mở rộng vai trò và sự hiện diện của Mỹ trên hòn đảo Bắc Cực này theo mong muốn của Tổng thống Mỹ D. Trump. Còn phía Đan Mạch và Chính quyền Greenland vẫn giữ vững nguyên tắc không trao chủ quyền của Greenland cho Mỹ. Sau cuộc gặp này, Tổng thống Mỹ cho biết “đã hình thành khuôn khổ cho một thỏa thuận tương lai về Greenland, đồng thời Mỹ sẽ rút lại kế hoạch áp thuế quan lên các nước châu Âu phản đối nỗ lực sáp nhập Greenland vào Mỹ”. Theo ông Trump, hai bên đã trao đổi về việc Mỹ có thể triển khai tên lửa, quyền khai thác mỏ, nhằm hạn chế lợi ích của Trung Quốc, cùng phương án tăng cường các hoạt động của NATO ở Bắc Cực. Chính phủ Đan Mạch và chính quyền đảo Greenland sẽ tới Đức và Pháp để củng cố sự ủng hộ của châu Âu giữa lúc đàm phán với Mỹ. Phía Mỹ đã hài lòng với kết quả đàm phán, như Ngoại trưởng Mỹ Marco Rubio đã phát biểu trước Ủy ban Đối ngoại Thượng viện Mỹ rằng: “Chúng ta đang có vị thế tốt”, “chúng ta đã thiết lập một quy trình để hướng tới một kết quả tốt cho tất cả các bên”. Thời gian tới, Chính quyền Đan Mạch sẽ sẵn sàng đàm phán, rà soát việc hợp tác với Mỹ về Greenland, miễn là các cuộc thảo

luận không động chạm đến vấn đề chủ quyền của hòn đảo này. Và phía Chính quyền Mỹ cũng đang tính tới việc sửa đổi “Hiệp định Quốc phòng” với Đan Mạch (ký năm 1951, sửa đổi năm 2004, trong đó quy định Mỹ phải tham vấn và thông báo với Đan Mạch và Greenland trước khi thực hiện bất kỳ thay đổi đáng kể nào đối với hoạt động, hoặc cơ sở quân sự của Mỹ tại Greenland), phần sửa đổi sẽ là hai bên đồng ý dỡ bỏ các giới hạn đối với sự hiện diện quân sự của Mỹ tại Greenland. Đây sẽ là một phần của tiến trình đàm phán giữa hai bên (Ngọc Trang, 2026).

Phản ứng của Liên minh châu Âu và NATO

Sau khi Tổng thống Mỹ D. Trump đưa ra những tuyên bố đe dọa các nước trong EU và NATO nếu chống lại việc sáp nhập Greenland vào Mỹ, cụ thể sẽ áp từ 10-25%, thậm chí là 100% thuế đối ứng thương mại cho tám nước thành viên của EU và NATO, phía châu Âu đã cảnh báo sẽ áp thuế trả đũa. Nghị viện châu Âu đã tuyên bố sẽ đáp trả bằng cách tạm dừng thỏa thuận thương mại giữa EU với Mỹ. Ngoài ra các nước Pháp, Đức, Anh và Italy đều từ chối tham gia Hội đồng Hòa bình do Tổng thống D.Trump khởi xướng vì không muốn lệ thuộc vào ông Trump, người sẽ giữ chức Chủ tịch Hội đồng. Hiện nay không khí căng thẳng, mâu thuẫn đang bao trùm khắp châu Âu. Những tuyên bố và hành động của Tổng thống D. Trump đã khiến người dân khắp châu Âu phải tức giận, căng thẳng, đặc biệt là những phát ngôn của ông Trump có liên quan đến chủ quyền của Greenland và phê phán sự yếu kém của châu Âu. Trong bài phát biểu của Thủ tướng Canada Mark Carney tại Diễn đàn Kinh tế Thế giới tại Davos (Thụy Sĩ) ngày 21/01/2026 đã nêu rõ “*Chúng ta (NATO) đang ở giữa một sự đổ vỡ, không phải là một quá trình chuyển đổi*”, và cảnh báo “*nếu không ngồi vào bàn, các bạn sẽ nằm trong thực đơn của Mỹ... chúng ta từng phụ thuộc vào Mỹ, vì vậy chúng ta đã chọn cách khoan dung, nhưng giờ đây Mỹ đã đưa ra quá nhiều lần ranh đỏ đang bị vượt qua đến nỗi chúng ta phải lựa chọn... Nếu bây giờ chịu nhượng bộ, chúng ta sẽ mất đi lòng tự trọng, và có lẽ điều đó là điều quý giá nhất mà chúng ta có được trong nền dân chủ. Nếu châu Âu đã học được điều gì thì rất có thể chỉ vài tuần hoặc ít hơn nữa, những kịch tính xuyên Đại Tây Dương tiếp theo sẽ tiếp tục xảy ra, cho dù đó là Greenland, Ukraine, thuế quan, hay một lĩnh vực nào khác trở thành trọng tâm của ông Trump...*” (Jennifer Williams, 2026). Ông Gregorie Roos, Giám đốc chương trình châu Âu và Nga tại Viện Quan hệ Quốc tế Hoàng gia có trụ sở tại Anh đã nhận xét: “*Mối đe dọa thực sự đối với châu Âu là sự thống trị kinh tế của Mỹ, được chứng minh qua việc châu Âu vẫn phụ thuộc vào khí đốt tự nhiên nhập khẩu từ Mỹ. EU vẫn bị tổn thương trước áp lực từ đồng minh thân cận nhất của khối và Washington có thể gây áp lực bằng nhiều cách, mà không cần sử dụng vũ lực*” (Hoài Linh, 2026).

Trong khi Đan Mạch và EU đều lên tiếng phản đối Mỹ, thì Tổng thư ký NATO Mark Rutte lại công khai bảo vệ quan điểm của Tổng thống Trump về an ninh Bắc Cực. Ông cho rằng, Bắc Cực đang trở thành một vấn đề an ninh nghiêm trọng, các tuyến hàng hải đang được mở ra và hiện nay Trung Quốc, Nga đều đang gia tăng hiện diện, cả quân sự và kinh tế ở nơi này. Vì vậy, NATO sẽ phải triển khai hai hướng công việc chính liên quan đến Greenland và khu vực Bắc Cực trong thời gian tới. Theo ông, châu Âu không thể tự mình bảo đảm an ninh nếu thiếu sự hậu thuẫn của Mỹ. Bởi vì, nếu châu Âu muốn đi một mình, các quốc gia thành viên sẽ buộc phải tăng chi tiêu quốc phòng lên mức 10% GDP, con số cao gấp nhiều lần so với mục tiêu 2% GDP mà NATO đang đặt ra. Không những vậy, châu Âu còn phải xây dựng năng lực răn đe hạt nhân độc lập, sẽ tiêu tốn đến hàng ngàn tỷ Euro và phải mất nhiều năm chuẩn bị (Tường Như, 2026).

Tóm lại, phản ứng của EU và NATO trước tuyên bố sáp nhập Greenland vào Mỹ của Tổng thống D. Trump cho thấy sự thiếu nhất quán. Một mặt, các nước thành viên EU muốn thể hiện lập trường cứng rắn, sẵn sàng đáp trả những động thái mang tính áp đặt đối với Greenland. Mặt khác, nhiều lãnh đạo trong NATO lại tỏ ra thận trọng, do lo ngại năng lực “tự chủ chiến lược” của mình sẽ bị suy giảm nếu thiếu sự hỗ trợ từ Mỹ.

Phản ứng chính sách của Nga và Trung Quốc

- Đối với Nga

Phía Nga đã nhận thức rất sâu sắc về những ý đồ xâm chiếm đảo Greenland của Chính quyền Tổng thống D. Trump. Chính quyền Mỹ vẫn luôn đưa luận điệu rằng, Đan Mạch có nguy cơ mất quyền kiểm soát Greenland, bởi Đan Mạch không đủ sức mạnh về quốc phòng an ninh trước sự xâm nhập mạnh mẽ từ Nga và Trung Quốc khi Nga, Trung Quốc và các quốc gia khác đang thể hiện “mối quan tâm đặc biệt” đối với các tuyến hàng hải, hải quân và tài nguyên khoáng sản ở Bắc Cực và đảo Greenland. Vì vậy, nếu Mỹ thất bại trong việc kiểm soát Greenland, thì Nga hoặc Trung Quốc sẽ làm điều đó. Trước những tuyên bố của Tổng thống Mỹ D. Trump về Greenland và nguy cơ Nga sẽ kiểm soát hòn đảo này, phía Nga đã bác bỏ và cho rằng tương lai của Greenland phải do người dân của hòn đảo này quyết định. Ngày 20/01/2026, trong cuộc họp báo tại Moscow, Ngoại trưởng Nga Sergei Lavrov đã phát biểu: Nga bác bỏ các tuyên bố của Mỹ cho rằng Mỹ cần sáp nhập Greenland để ngăn chặn Nga và Trung Quốc tiếp quản vùng lãnh thổ tự trị này của Đan Mạch. Nga khẳng định Mỹ hiểu rất rõ rằng Nga hoàn toàn không có kế hoạch như vậy. Nga nhận định rằng cuộc

khủng hoảng trong nội bộ phương Tây xoay quanh vấn đề Greenland đã làm dấy lên những câu hỏi về sự đoàn kết của NATO, đồng thời cho thấy có sự sụp đổ các quy tắc ứng xử trên phạm vi toàn cầu, những quy tắc đã bị đảo lộn và thay thế bằng luật chơi “công lý thuộc về kẻ mạnh”. Phía Nga sẽ không tham gia vào luật chơi này, sẽ tiếp tục đối xử với các quốc gia khác trên cơ sở bình đẳng và sẽ bảo vệ lợi ích của Nga, mà không xâm phạm các quyền pháp lý của bất kỳ quốc gia nào, rằng Crimea đối với an ninh của Nga cũng không kém phần quan trọng như Greenland đối với Mỹ. Vì vậy Nga sẽ không có lý do để ký kết một Hiệp ước hỗ trợ lẫn nhau với Greenland và Iceland. Nga sẽ không can dự vào vấn đề Greenland, mà chỉ theo dõi diễn biến về vấn đề này (Thành Đạt, 2026).

- Đối với Trung Quốc

Trong bối cảnh Tổng thống D. Trump quả quyết Mỹ phải kiểm soát Greenland để đối phó với các mối đe dọa từ Trung Quốc và Nga ở Bắc Cực, và cho rằng: “Trung Quốc và Nga muốn có Greenland, còn Đan Mạch không thể làm gì để ngăn cản điều đó”, trong khi đó, Ngoại trưởng Đan Mạch Lars Lokke Rasmussen đã bác bỏ những cáo buộc của Tổng thống D. Trump, khẳng định việc Greenland bị các tàu Nga và Trung Quốc “bao vây” là không đúng sự thật và khẳng định rằng Greenland vẫn đang nằm dưới sự bảo vệ của NATO. Trước những cáo buộc của Tổng thống Mỹ D.Trump, ngày 19/01/2026, người phát ngôn Bộ Ngoại giao Trung Quốc Quách Gia Khôn đã lên tiếng phản bác các cáo buộc này của Mỹ đối với Trung Quốc có liên quan đến Greenland. Ông Quách Gia Khôn đã tuyên bố: “Chúng tôi kêu gọi chính quyền của Tổng thống D.Trump chấm dứt việc sử dụng cái gọi là “mối đe dọa từ Trung Quốc” để theo đuổi lợi ích riêng. Trung Quốc đã nhiều lần làm rõ lập trường của mình về Greenland. Luật pháp quốc tế dựa trên các mục đích và nguyên tắc của Hiến chương Liên Hợp Quốc là nền tảng của trật tự quốc tế hiện nay và phải được tôn trọng”. Còn Ngoại trưởng Trung Quốc Vương Nghị thì khẳng định rằng: “Trung Quốc ủng hộ và tôn trọng chủ quyền, sự toàn vẹn lãnh thổ của Đan Mạch với đảo Greenland” (Việt Dũng, 2026). Ông tuyên bố: “Trung Quốc sẵn sàng tăng cường hợp tác kinh tế và thương mại với Đan Mạch, cũng như hợp tác trong đổi mới khoa học và kinh tế xanh. Trung Quốc và Đan Mạch luôn đồng thuận về việc bảo vệ chủ nghĩa đa phương và bảo vệ thương mại tự do. Đồng thời, Trung Quốc vẫn giữ vững quan điểm bảo vệ các hoạt động của mình ở Bắc Cực gần Greenland, bởi vì hoạt động của Trung Quốc ở Bắc Cực nhằm mục đích thúc đẩy hòa bình, ổn định và phát triển bền vững trong khu vực. Quyền và tự do cho tất cả các quốc gia trong việc tiến hành các hoạt động hợp pháp ở Bắc Cực cần được tôn trọng” (Trần Phương, 2026).

4. Kết luận

Từ những phân tích, luận giải về vấn đề Greenland, tác giả đưa ra một vài kết luận khái quát như sau:

1) Tổng thống Mỹ D. Trump tuyên bố muốn thôn tính đảo Greenland bởi ông có những căn cứ lý luận và thực tiễn của mình như sau:

- Greenland là hòn đảo lớn nhất thế giới, nằm giữa Đại Tây Dương và Bắc Băng Dương, từ lâu không chỉ là vùng đất băng giá, mà còn là biểu tượng của cuộc tranh giành địa - chính trị giữa các nước lớn trên thế giới. Với vị trí chiến lược quân sự và sở hữu nguồn tài nguyên phong phú, Greenland đang trở thành tâm điểm trong cuộc cạnh tranh giữa các cường quốc. Nước Mỹ có vị trí địa lý gần Greenland hơn Đan Mạch và châu Âu, trong lịch sử, các Tổng thống Mỹ đã nhiều lần tuyên bố phải sở hữu hòn đảo giàu có, quan trọng này và Tổng thống D. Trump là người tiếp tục thực hiện những ý tưởng Mỹ phải sở hữu hòn đảo này.

- Trong nội dung “chiến lược an ninh quốc gia” của mình, nhiệm kỳ đầu (2017-2020) Tổng thống D. Trump đã đề cập đến việc phải sở hữu Greenland, nhưng do các điều kiện khác nhau, nên chưa thực hiện được. Đến nhiệm kỳ tổng thống lần thứ hai (2025-2028), với tham vọng mở rộng lãnh thổ Mỹ, ông đã vạch chiến lược mới nhằm mở rộng không gian sinh tồn, thực thi “Học thuyết Monroe” biến khu vực Tây Bán cầu thành sân sau của nước Mỹ, Mỹ phải giữ vị trí áp đảo tại khu vực này như một điều kiện thiết yếu cho an ninh, thịnh vượng của mình, cho phép Mỹ tự do, tự tin hành động ở mọi nơi cần thiết, Mỹ có trách nhiệm trong việc ngăn chặn mọi ảnh hưởng đối địch từ bên ngoài khu vực, kiểm soát căn cứ quân sự, cảng biển, cơ sở hạ tầng then chốt và các tài sản chiến lược... Từ những thông điệp nêu trên trong bản Chiến lược An ninh Quốc gia năm 2025 của nước Mỹ, những tuyên bố và hành động của Tổng thống D. Trump về kênh đào Panama, đảo Greenland, tương lai của Canada... là minh chứng rõ ràng nhất cho tham vọng sẽ mở rộng lãnh thổ, mở rộng không gian sinh tồn của nước Mỹ

2) Từ tuyên bố đến hành động của Tổng thống D. Trump về sở hữu Greenland đã có những kết quả ban đầu, nhưng còn chưa như mong đợi.

Mặc dù Tổng thống D. Trump tuyên bố mong muốn sở hữu Greenland, đe dọa áp thuế 10-25%, thậm chí 100% đối với các nước phản đối và không loại trừ khả năng sử dụng vũ lực, nhưng trước sự phản đối của chính quyền và người dân Greenland, của Đan Mạch - quốc gia có chủ quyền đối với hòn đảo - cùng lãnh đạo và các nước thành viên EU, Mỹ đã phải tiến hành đàm phán với châu Âu. Kết quả, Washington không thể

thực hiện ý đồ thôn tính Greenland bằng quân sự, cũng không áp thuế trả đũa đối với các nước phản đối, trong khi Đan Mạch vẫn khẳng định vững chắc chủ quyền đối với Greenland. Tuy nhiên, Mỹ đã đạt được thỏa thuận với NATO sẽ tiếp tục củng cố, mở rộng sự hiện diện các lực lượng quân sự của Mỹ tại hòn đảo này, nhằm bảo vệ an ninh cho khối và cho nước Mỹ.

3) Tuyên bố và hành động của Tổng thống D. Trump về sở hữu Greenland đã gây ra những phản ứng chống Mỹ mạnh mẽ ở châu Âu, và trên thế giới, làm gia tăng căng thẳng trong quan hệ quốc tế và về an ninh, an toàn khu vực Bắc Cực.

- Đối với các nước phương Tây, đồng minh của Mỹ, trước tuyên bố, hành động đơn phương của Tổng thống D. Trump về việc thôn tính Greenland, các nước này đã lên tiếng phản đối mạnh mẽ, thậm chí còn tuyên bố trả đũa bằng công cụ thuế quan, việc làm của Mỹ đã gây chia rẽ, mất đoàn kết sâu sắc giữa châu Âu với Mỹ.

- Sau khi Tổng thống Donald Trump hạ nhiệt căng thẳng bằng việc tuyên bố không sử dụng vũ lực để chiếm Greenland, đồng thời không áp dụng các biện pháp thuế đối ứng đối với tám quốc gia phản đối ý định thôn tính hòn đảo này, các cuộc thảo luận và hội đàm giữa Mỹ và các nước châu Âu về vấn đề Greenland đã đạt được một số kết quả đáng ghi nhận. Các nước châu Âu đưa ra những tuyên bố mềm mỏng hơn, góp phần giảm bớt căng thẳng, tuy nhiên, mâu thuẫn giữa Mỹ và châu Âu vẫn tồn tại, khó có “niềm tin chiến lược” giữa hai bên. Hiện nay, nội bộ các đồng minh phương Tây của Mỹ tại châu Âu, đặc biệt trong NATO và EU, đang xuất hiện sự chia rẽ rõ rệt. Trong khi các nước thuộc EU tiếp tục duy trì thái độ phê phán đối với Mỹ, thì một số thành viên NATO lại ủng hộ việc Mỹ triển khai lực lượng quân sự nhằm bảo đảm an ninh tại Greenland và khu vực Bắc Cực.

- Đối với các cường quốc như Nga và Trung Quốc, cả hai đều lên tiếng phản đối việc Mỹ chỉ trích sự gia tăng hiện diện quân sự của họ tại Greenland và khu vực Bắc Cực. Xét ở các mức độ khác nhau, quan hệ giữa Mỹ và Nga có dấu hiệu bớt căng thẳng hơn, chủ yếu do tồn tại những lợi ích song trùng trong xử lý xung đột Ukraine, và sự hợp tác nhiều mặt trong tương lai. Còn giữa Mỹ và Trung Quốc mang tính đối đầu rõ nét hơn trên nhiều phương diện, trong đó có các vấn đề ở Panama, Greenland, Đài Loan và khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương... Hiện nay, hầu hết các nước lớn, nhỏ và các tổ chức đa phương như Liên Hợp Quốc đều hết sức lo ngại trước những hành động đơn phương như việc Mỹ đã rút ra khỏi nhiều tổ chức trong Liên Hợp Quốc, không tuân thủ Hiến chương Liên Hợp Quốc và luật pháp quốc tế, điển hình như việc Mỹ tuyên bố và hành động muốn thôn tính đảo Greenland.

Tài liệu tham khảo*Tiếng Việt:*

1. Châu Anh (2026), "Greenland chứa "kho báu" gì mà Mỹ muốn có đến vậy?", 22/01/2026. <https://tienphong.vn/greenland-chua-kho-bau-gi-ma-my-muon-co-den-vay-post1814883.tpo>
2. Công Thuận (2026), "Greenland: điểm mù chiến lược nguy hiểm của châu Âu". 14/01/2026. <https://baotintuc.vn/phan-tichnhan-dinh/greenland-diem-mu-chien-luoc-nguy-hiem-cua-chau-au-20260113215556674.htm>
3. Hà Linh (2026), "Nhiều Tổng thống Mỹ từng muốn mua Greenland". 12/01/2026. <https://baotintuc.vn/ho-so/nhieu-tong-thong-my-tung-muon-mua-greenland-20250112121629434.htm>
4. Hoài Linh (2026), "Cách châu Âu đối phó với những "làn ranh đỏ" của ông Trump", 27/01/2026. <https://vietnamnet.vn/cach-chau-au-doi-pho-voi-nhung-lan-vuot-lan-ranh-do-cua-ong-trump-2485275.html>
5. Ngọc Trang (2026), "Mỹ và Đan Mạch bắt đầu đàm phán về Greenland", 29/01/2026. <https://vneconomy.vn/my-va-dan-mach-bat-dau-dam-phan-ve-greenland.htm>
6. Thành Đạt (2026), "Phản ứng của Nga khi Mỹ "lên dây cót" sáp nhập Greenland", 21/01/2026. <https://dantri.com.vn/the-gioi/phan-ung-cua-nga-khi-my-len-day-cot-sap-nhap-greenland-20260121062928978.htm>
7. Thùy Chi (2025), "Greenland - đảo quốc băng giá khổng lồ - Kỳ 1: Hòn đảo băng giá cổ xưa", 31/12/2025. <https://tuoitre.vn/greenland-dao-quoc-bang-gia-khong-lo-ky-1-hon-dao-bang-gia-co-xua-20251231095957671.htm>
8. Trần Phương (2026), "Trung Quốc phản đối can thiệp vào Iran, kêu gọi Mỹ không vì lợi ích riêng ở Greenland", 12/01/2026. <https://tuoitre.vn/trung-quoc-phan-doi-can-thiep-va-iran-keu-goi-my-khong-vi-loi-ich-rieng-o-greenland-20260112153933132.htm>
9. Tường Như (2026), "Tổng thư ký NATO tuyên bố "sự thật đáng lòng về Mỹ", 27/01/2026. <https://nld.com.vn/tong-thu-ky-nato-tuyen-bo-su-that-dang-long-ve-my-196260127100432491.htm>
10. Việt Dũng (2026), "Trung Quốc bác cáo buộc của Tổng thống D. Trump về Greenland", 20/01/2026. <https://vietnamnet.vn/trung-quoc-phan-bac-cao-buoc-cua-tong-thong-trump-ve-greenland-2483374.html>
11. Vũ Thanh (2026), "Hé lộ cách tiếp cận mới của Mỹ dưới thời ông Trump đối với Greenland". 09/01/2026. <https://baotintuc.vn/the-gioi/he-lo-cach-tiep-can-moi-cua-my-duoi-thoi-ong-trump-doi-voi-greenland-20250109145245143.htm>

Tiếng Anh:

1. Danica Kirka (2026), "Here's why Trump says the U.S. 'needs' Greenland for Arctic security", Jan 6, 2026. <https://www.pbs.org/newshour/world/heres-why-trump-says-the-u-s-needs-greenland-for-arctic-security>
2. Jennifer Williams (2026), 'A Rupture in the World Order', *Foreign Policy*. <https://foreignpolicy.com/2026/01/21/mark-carney-speech-davos-trump-canada-full-text-transcript-read/>
3. Zachary B. Wolf (2026), "Trump says he'll 'acquire' Greenland. Here's what the Constitution says", Jan 21, 2026. <https://edition.cnn.com/2026/01/21/politics/how-the-us-could-acquire-greenland>